

Ett starkt försvar

När upphetsningen kring öppnandet av säkerhetskonferensen vid Sergels torg lagt sig tränger den grå vardagen på. Och vardagen är grå när det gäller det svenska säkerhetspolitiska läget. Inga diplomatiskt välsvavade formuleringar kan dölja detta faktum – inte heller kan några förtröstansfulla uttalanden från statsledningen förbättra läget. Vad som krävs är ett långt och tålmodigt arbete som ökar trovärdigheten i vår alliansfria självständighet.

Detta arbete måste framför allt inriktas på att öka vårt försvars styrka. Diplomati i all ära men när diplomatiska noter inte räcker så är det Sveriges folkrättsliga förpliktelse att med andra medel hävda vårt territoriums integritet.

Vad Sverige nu behöver är en nationell samling kring en förstärkning av det svenska försvaret. Beredskapen finns ute bland allmänheten. Försvarsviljan tar sig mångahanda uttryck. Det är den politiska ledningen som saknas. Det är en olycka för Sverige att Olof Palme har satsat så mycket av sig själv och sin politiska prestige på att vara internationell estradör. För den internationelle Olof Palme, med sina kommissioner och sina medlaruppdrag, med sina korridorer och slagord om gemensam säkerhet, passar lilla Sveriges säkerhetsproblem, i dag med nödvändighet centrerade på den oroande grannen i öst, förfärligt illa.

Det måste vara irriterande när de sovjetiska ubåtskränkningarna hela tiden stör den hemmaplattform som Olof Palme behöver för sina utspel i världspolitiken. Begreppet gemensam säkerhet får en något mindre trovärdig klang när det härrör från en statsminister som inte kan freda sina hemmavatten.

Socialdemokratin har efter vietnamrörelsen valt att omfamna fredsrörelsen som den engagemangsrörelse som under 80-talet kan föra nya proselyter till socialdemokratins led. Denna strategi har satt direkta spår i socialdemokratisk säkerhets- och försvarspolitik. De traditionella försvarsvännerna har fått stryka på foten, medan en ökad uppmärksamhet har visats nedrustningsfalangen. Så beslöt också partikongressen 1981 att utgifterna för totalförsvaret måste minska under kommande beslutsperiod. Inom dessa minskade försvarsramar skulle dessutom den militära andelen av utgifterna pressas tillbaka.

Valsegern 1982 har gett socialdemokraterna möjlighet att börja omsätta sin politik i praktisk handling. I riksdagen har också framlagts en rad nedskärningsförslag, riktade mot försvaret. Dessa resursindragningar, parade med effekterna av den stora devalveringen och kursuppgången på dollarn, har lett försvaret in i den besvärligaste ekonomiska krisen sedan andra världskriget.

Sedan slutet av 60-talet har försvarsramarna successivt pressats ner i realt innehåll. Sverige har mer än många andra länder litat till en internationell avspänning som inte längre finns. Även om Sverige också i dag har en respektabel försvarskraft, har vårt försvar urholkats i förhållande till en kapprustande omvärld. Det finns besvärande brister i vår värmkraft, inte bara på ubåtsjaktområdet. Än värre blir situationen för försvaret, om de akuta ekonomiska svårigheterna måste lösas genom betydande nedskärningar i redan uppgjorda planer vad gäller materielanskaffning och repetitionsutbildning.

Den programplan som ÖB redovisat den 1 december 1983 belyser de långsiktiga operativa konsekvenserna av den nuvarande försvarsekonomiska situationen. ÖB:s sammanfattande slutsats förtjänar att citeras:

”De av regeringen nu anvisade ekonomiska resurserna kommer för försvarsmaktens del sammantaget att innebära att den inledningsvis beskrivna urholkningsprocessen ges ett kraftigt accelererande förlopp. Detta medför att försvarsmaktens krigsavhållande förmåga avtar, inte minst beroende på reduceringarna inom luftförsvaret. Statsmakternas reella säkerhetspolitiska handlingsfrihet kommer att minska. Försvarets operativa effekt kommer snabbt att försvagas i så hög grad att det kan få allvarliga konsekvenser för försvarets trovärdighet såväl inom som utom landet. Den föränd-

rade inriktningen torde tidigt uppmärksammas. Detta kan därför snabbt leda till att det svenska bidraget till den nordiska stabiliteten ifrågasätts.”

ÖB:s allvarsord måste tas ad notam. Statsmakterna skulle föra en gentemot landet oansvarig politik om de i rådande säkerhetspolitiska läge tillät en fortsatt urholkning av de svenska försvarsresurserna. Sveriges utsatta position kräver en förstärkning av försvarets resurser, inte en fortsatt nedrustning. Försvaret måste tillföras medel som gör det möjligt för militärledningen att förverkliga minst de försvarspolitiska ambitioner som försvarsbeslutet 1982 innebar.

En kraftfull markering till förmån för ett starkt försvar är det bästa svaret på de säkerhetspolitiska utmaningar som Sverige i dag ställs inför.